

تثبیت ولایت امیرالمومنین(ع)؛ شاخصه فعالیت سیاسی حضرت فاطمه(س)

علوی‌مهر با بیان اینکه شاخصه فعالیت سیاسی حضرت فاطمه(س) تلاش در جهت تثبیت ولایت حضرت امام علی(ع) بود، گفت: خطبه حضرت زهرا(س) افزون بر طرح مباحث اجتماعی و سیاسی به فلسفه احکام و برخی از مباحث اعتقادی توجه داشت که نشان از گستره تفکرات ایشان است.

علوی‌مهر با بیان اینکه شاخصه فعالیت سیاسی حضرت فاطمه(س) تلاش در جهت تثبیت ولایت حضرت امام علی(ع) بود، گفت: خطبه حضرت زهرا(س) افزون بر طرح مباحث اجتماعی و سیاسی به فلسفه احکام و برخی از مباحث اعتقادی توجه داشت که نشان از گستره تفکرات ایشان است.

حجت‌الاسلام و المسلمین علوی‌مهر، رییس انجمن قرآن‌پژوهی حوزه علمیه قم، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن(ایکنا)، در پاسخ به این پرسش که ملاحظات سیاسی و اجتماعی حضرت فاطمه(س) بر چه محوری بوده است، گفت: ما یک سری مدرک از فعالیت‌هایی که حضرت فاطمه(س) انجام داده‌اند و نشان دهنده کنشگری ایشان در حوزه سیاسی و اجتماعی این بانوی بزرگ است در دست داریم که یکی از آن‌ها خطبه‌ای که در مسجد مدینه مطرح و دیگری خطبه‌ای که در بستر بیماری ایراد کردند.

تثبیت ولایت امام علی(ع)؛ شاخصه فعالیت سیاسی حضرت فاطمه(س)

وی ادامه داد: هر دو خطبه‌ای که ایشان ایراد کردند نشان‌دهنده دانش بسیار گسترده آن بانوی بزرگ و اهتمام ایشان به قرآن است، همچنین از نظر اجتماعی ایشان اگر دفاع از ولایت و جانشینی در حکومت اسلامی را معیار قرار دهیم، حضرت در این زمینه خیلی تلاش کردند تا جانشینی حضرت امیرالمومنین علی(ع) را تثبیت کنند، گرچه با مشکلاتی در این راه مواجه بودند. رییس انجمن قرآن‌پژوهی حوزه علمیه، افزود: گفتنی است که خطبه حضرت زهرا(س) افزون بر طرح مباحث اجتماعی و سیاسی به فلسفه احکام نیز توجه خاص داشت و ایشان در حوزه فلسفه نماز، حرمت شراب، وجوب روزه، حج و همچنین فلسفه برخی از مباحث اعتقادی مانند بحث امامت توجهاتی داشتند که این رویکرد نیز نشان از عمق فکری و گسترش تفکرات حضرت زهرا(س) است.

وی تصریح کرد: با توجه به این مسائل ما با یک بانوی بسیار بزرگ مواجه هستیم که از نظر علمی در واقع می‌تواند فعالیت‌های بسیاری را انجام دهد. در این زمینه دانشنامه فاطمه زهرا(س) که توسط پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی چاپ شده است، حاکی از همین مساله است که حضرت زهرا(س) از نظر علمی بسیار قوی بودند و بشر می‌تواند در زمینه‌های مختلف برای هدایت کارهای خود از ایشان استفاده کند و این غیر از حرکات اخلاقی و دیگر بیانات که به صورت پراکنده داشتند. دو خطبه ایشان مهم‌ترین کارهای ایشان است که قابل توجه محققان و اهل آموزش هستند.

جایگاه حضرت فاطمه(س) در بین نخبگان وقت

علوی‌مهر در پاسخ به این پرسش که نتایج فعالیت‌های ایشان در بین نخبگان و مردم چگونه بود، گفت: متأسفانه در زمان حضور حضرت زهرا(س) مباحث سیاسی و حکومتی و سیاسی آنقدر شدید و غلیظ بود که نسبت به عظمت این بانوی بزرگ بی‌توجهی شد و وقتی ما وضعیت سیاسی آن زمان را ملاحظه می‌کنیم، می‌بینیم حضرت برای منافع سیاسی برخی و منافع حکومت عده‌ای، به کنار کشانده شده است و به مرور زمان به طوری جریان حکومت و سیاسی پس از ارتحال پیامبر طراحی شد که به خودی خود باعث کناره‌گیری و کنار زده شده حضرت زهرا(س) گردید و بنابراین آن طور که فعالان نخبگان سیاسی و فرهنگی باید قدر این بانو را می‌دانستند، نشد و جامعه آن روز نتوانست به خوبی از وجود ایشان استفاده کند.

این استاد حوزه و دانشگاه ادامه داد: این مسائل به مرور زمان بروز کرد، اما پس از سال‌ها و قرن‌ها که خطبه‌های ایشان شرح شد، مورد توجه واقع گردید، و عمق بالای آن آشکار شد. ایشان مصداق آن سخن امیرالمومنین(ع) هستند که فرمود بسیاری از اشخاص و انسان‌ها در زمان خودشان شناخته نمی‌شوند و عمق خطبه‌های ایشان نشان‌دهنده آن است که این کار از عهده یک فرد عادی بر نمی‌آمده است.

علومی‌مهر در پاسخ به این پرسش که پیام سیاسی و اجتماعی حضرت فاطمه(س) برای زنان امروز مسلمان چیست؟ گفت: زنان معاصر ما اگر واقعا راه پیشرفت، تمدن و سعادت را بخواهند و بر آن باشند که علم را پیش ببرند و یا سعادت اجتماعی را تحقق ببخشند باید شخصیت بارز زن را حفظ کنند که در این راستا باید حضرت فاطمه(س) را به عنوان الگو انتخاب کنند.

رییس انجمن قرآن‌پژوهی حوزه علمیه، ادامه داد: امروزه دانشمندان زن در غرب را مشاهده می‌کنیم که فعالیت‌های علمی آنها بسیار گسترده است و علتش نیز دوری ایشان از تبحر و خودنمایی است که متأسفانه در میان برخی از زن‌ها مشاهده می‌شود. در حالی که پیشرفت زنان با اکتفا کردن به ظاهرگرایی میسر خواهد بود که در میان برخی از زنان دیده می‌شود.

حضرت فاطمه(س) و اعتلای زنان مسلمانان در راستای تمدن اسلامی

این استاد حوزه و دانشگاه تصریح کرد: چه خوب است که ما از حضرت زهرا(س) الگو بگیریم که در حوزه خانه و خانواده، مسائل سیاسی و حکومتی، در تفسیر قرآن و قرائت قرآن، عبادت، تربیت فرزند و نگهداری از همسر خود بی‌نظیر بودند. اگر این مسیر پیش گرفته شود، یک گنبد گردون و پروازی عالی در راستای تمدن اسلامی خواهیم داشت و امیدوارم زنان با اقتدا به حضرت زهرا(س) در ابعاد مختلف خانواده، عبادت، سیاست، حکومت، اخلاق، همسایه‌داری اتفاق به ترقی و تعالی و

سعادت برسند.

علوی‌مهر در پایان گفت: زندگی حضرت فاطمه(س) تاثیر گسترده‌ای در اجتماع آن روز و حتی بر غیر مسلمانان داشت، وقتی ایشان به یک یهودی لباس خود را امانت دادند، شصت یهودی مسلمان شدند.